K Bible - New Testament

EXCERPTA E SCRIPTURIS QUÆDAM IN USUM TIRONUM:

CONTAINING

THE FIRST CHAPTER

OF

ST. JOHN'S GOSPEL, &c.

AND

THE CATECHISM,

RENDERED CLOSELY INTO ENGLISH:

WITH

Latin and French Translations,

FOR

THE USE OF BEGINNERS IN THE GREEK LANGUAGE.

LONDON:

Printed by T. Bensley, Bolt Court, Fleet Street,

AND SOLD BY W. H. LUNN, AT THE CLASSICAL AND PHILOLOGICAL LIBRARY, NO. 332, OXFORD STREET.

1800.

THE FIRST CHAPTER OF

GREEK *and* ENGLISH; *the latter transposed.*

ΕΝ ΑΡΧΗ εποιησεν ο Θεος τον ουρανον και την γην.
IN the beginning created God the heaven and the earth.

ΕΝ εξ ημεραις εποιησε Κυριος τον ουρανον και την γην και
In six days made the Lord heaven and earth and
την θαλασσαν και παντα τα εν αυτοις.
the sea and all things which *are* in them.

ΕΝ ΑΡΧΗ ην [illegible] και ο λογος ην προς
IN the beginning was [illegible], and The Word was with
τον Θεον, και Θεος ην ο λογος.
God, and God was The Word.

Ουτος ην εν αρχη προς τον Θεον.
This was in the beginning with God.

Παντα δι' αυτου εγενετο· και χωρις αυτου εγενετο ουδε
All things by It were made, and without It was made not
εν, ο γεγονεν.
one thing, that was made.

Εν αυτω ζωη ην, και η ζωη ην το φως των ανθρωπων.
In It life was, and the life was the light of men.

Και το φως εν τη σκοτια φαινει, και η σκοτια αυτο ου
And the light in darkness shineth, but the darkness It not
κατελαβεν.
admitted.

ST. JOHN'S GOSPEL, &c.

LATIN.	FRENCH.
IN principio creavit Deus cœlum et terram.	AU commencement Dieu créa les cieux et la terre.
In sex diebus fecit Dominus cœlum terramque et mare et omnia quæ sunt in eis.	L'Eternel a fait en six jours les cieux, et la terre, et la mer, et tout ce qui (est) en eux.
IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum et Verbum erat Deus.	AU commencement étoit la Parole, et la Parole étoit avec Dieu; et cette Parole étoit Dieu.
Id erat in principio apud Deum.	Elle étoit au commencement avec Dieu.
Omnia per id facta sunt, et absque eo factum est haud unum, quod factum sit.	Toutes choses ont été faites par elle, et sans elle rien de ce qui a été fait, n'a été fait.
In eo vita erat, et vita erat lux hominum.	En elle étoit la vie, et la vie étoit la lumiere des hommes.
Et lux in tenebris lucet, nec eam tenebræ comprehenderunt.	Et la lumiere luit dans les ténèbres, mais les ténèbres ne l'ont point comprise.

Εγενετο ανθρωπος απεσταλμενος παρα Θεου, ονομα αυτω
There was a man sent from God, the name to him
Ιωαννης.
John.

Ουτος ηλθεν εις μαρτυριαν, ινα μαρτυρηση περι του φωτος,
This man came for teſtimony, to testify concerning the light,
ινα παντες πιστευσωσι δι' αυτου.
that all might believe through him.

Ουκ ην εκεινος το φως, αλλ' ινα μαρτυρηση
Not was himself the light, but *came* that he might bear witness
περι του φωτος.
concerning the light.

Ην το φως το αληθινον, ο φωτιζει παντα ανθρωπον ερχο-
He was light the true, Who, enlighteneth every man, com-
μενον A εις τον κοσμον.
ing into the world.

Εν τω κοσμω ην, και ο κοσμος δι' αυτου εγενετο· και
In the world He was, and the world by him was made, yet
ο κοσμος αυτον ουκ εγνω.
the World Him not knew.

Εις τα ιδια ηλθε, και οι ιδιοι αυτον ου
To his own land He came, and his own people Him not
παρελαβον.
received.

Οσοι δε ελαβον αυτον, εδωκεν αυτοις
Whosoever but did receive Him, He granted to them
εξουσιαν τεκνα Θεου γενεσθαι, τοις πιστευουσιν
the privilege Children of God of becoming, to those who believe
εις το ονομα αυτου.
in name his:

Οι ουκ εξ αιματων, ουδε εκ θεληματος σαρκος, ουδε εκ
Who not from blood nor from the desire of the flesh nor from
θεληματος ανδρος, αλλ' εκ Θεου εγεννηθησαν.
the will of man but from God derive their birth.

9 DE61

A The Nominative Neuter agreeing with φως

Και

Fuit Homo missus a Deo, nomine Ioannes.

Il Y EUT un homme appellé Jean, qui fut envoyé de Dieu.

Hic venit ob teſtimonium, ut de luce testaretur, ut omnes per ipsum crederent.

Il vint pour *rendre* témoignage, pour rendre, dis-je, témoignage à la lumiere, afin que tous crûssent par lui.

Non erat ille ipsa lux, sed qui de luce testaretur.

Il n'étoit pas la Lumiere, mais il *étoit envoyé* pour rendre témoignage à la Lumiere.

Erat ipsa vera lux, quæ collustrat omnem hominem veniens in mundum.

Cette Lumiere étoit la véritable, qui illumine tout homme, venant au monde.

In mundo erat, et mundus per Eam factus fuit, et mundus Eam non cognovit.

Elle étoit au monde, et le monde a été fait par elle: mais le monde ne l'a point connue.

In sua venit, et sui Eam non acceperunt;

Il est venu chez soi: et les siens ne l'ont point reçu:

Quicunque autem Eam acceperunt, iis potestatem dedit, ut Dei filii fierent, fidem habentibus Ejus nomini:

Mais à tous ceux qui l'ont reçu, il leur a donné le droit d'etre faits enfans de Dieu, *savoir* à ceux qui croyent en son Nom:

Qui non ex sanguine, nec ex voluntate carnis, nec ex voluntate hominis, sed ex Deo geniti sunt.

Lesquels ne sont point nés de sang, ni de la volonté de la chair, ni de la volonté de l'homme: mais il sont nés de Dieu.

Et

Και ο λογος σαρξ εγενετο, και εσκηνωσεν εν ημιν, (και
And The Word flesh became, and sojourned amongst us, (and
εθεασαμεθα την δοξαν αυτου, δοξαν ως μονογενους παρα
we beheld the glory of him, the glory as o the only begotten of
πατρος) πληρης χαριτος και αληθειας.
the Father) full of grace and of truth.

Ιωαννης μαρτυρει περι αυτου, και κεκραγε, λεγων, Ουτος
John bears witness concerning Him, and cried, saying, "This
ην ον ειπον· ο οπισω μου ερχομενος, εμπροσθεν
was He whom I spoke of, He Who after me coming, before
μου γεγονεν· οτι πρωτος μου ην.
me is become: for before me He was."

Και εκ του πληρωματος αυτου ημεις παντες ελαβομεν,
And from the fulness of him we all have received,
και χαριν αντι χαριτος.
even grace for *his* grace.

Οτι ο νομος δια Μωσεως εδυθη, η χαρις και η αληθεια
For the law by Moses was delivered, grace and truth
δια Ιησου Χριστου εγενετο.
by Jesus Christ was.

Θεον ουδεις εωρακε πωποτε· ο μονογενης υιος ο ων εις
God no one saw ever: the only begotten son who is in
τον κολπον του πατρος, εκεινος εξηγησατο.
the bosom of the Father He hath made *Him* known.

Και αυτη εστιν η μαρτυρια του Ιωαννου, οτε απεστειλαν οι
And this is the testimony of John, when sent the
Ιουδαιοι εξ Ιεροσολυμων ιερεις και λευιτας, ινα ερωτησωσιν
Jews from Jerusalem priests and Levites, that they should ask
αυτον, Συ τις ει;
him, Thou Who art?

Και ωμολογησε, και ουκ ηρνησατο· και ωμολογησεν, οτι A
And he confessed and not denied: but acknowledged because
ουκ ειμι εγω ο Χριστος.
"Not am I The Christ."

A Here seems to be wanting, ειπεν *He said.*

Και

Et verbum caro factum est et habitavit apud nos gratiæ veritatisque plenum: ejusque splendorem, ut unigenæ a Patre splendorem aspeximus.

Et la Parole a été faite chair, et a habité parmi nous, et nous avons contemplé sa gloire, *qui a été* une gloire comme la gloire du Fils unique du Pere, pleine de grace et de vérité.

De Eo testificatus est Joannes, clamans verbis: " Hic est quem dixi, qui post me veniens, mihi præponitur, quippe ante me fuit."

Jean a *donc* rendu témoignage de lui, et a crié, disant: " C'est celui de qui je disois; Celui qui vient après moi est préféré à moi, car il étoit premier que moi.

Atque ex Ejus plenitudine nos omnes accepimus et gratiam pro gratia;

Et nous avons tous reçu de sa plénitude, et grace pour grace.

Siquidem lex per Mosem tradita est, gratia et veritas per Iesum Christum contigit.

Car la loi a été donnée par Moyse: la grace et la vérité est avenue par Jesus Christ.

Deum nemo vidit unquam: unigena filius qui est in sinu Patris, is exposuit.

Personne ne vit jamais Dieu: le Fils unique qui est au sein du Pere, est celui qui nous l'a révélé.

Atque hoc est testimonium Johannis tum quum miserunt Judæi Hierosolyma sacerdotes et Levitas, qui ex eo quærerent quis esset.

Et c'est ici le témoignage de Jean, lorsque les Juifs envoyerent de Jerusalem des Sacrificateurs et des Lévites pour l'interroger, *et lui dire*; Toi qui es-tu?

Atque ille confessus est neque negavit: confessus est quia *dixit*, " Non sum ego Christus."

Car il l'avoua, et ne le nia point: il l'avoua, dis-je, *en disant*; " Ce n'est pas moi qui suis le Christ."

Et

Και ηρωτησαν αυτον, Τι ουν; Ηλιας ει συ; Και λεγει·
And they asked him, What then? Elias art thou? And he says,
Ουκ ειμι. Ο προφητης ει συ; Και απεκριθη, Ου.
Not I am. The Prophet art thou? And he answered, No.

Ειπον ουν αυτω, Τις ει; ινα αποκρισιν
They said then to him, Who art thou? that an answer
δωμεν τοις πεμψασιν ημας· τι λεγεις περι σεαυτου;
we may give to those sending us: what sayest of thyself?

Εφη, Εγω φωνη βοωντος εν τη ερημω, Ευ-
He said, I *am* the voice of one crying in the wilderness, Make
θυνατε την οδον Κυριου· καθως ειπεν Ησαιας ο προφητης.
straight the way of the Lord: as said Esaias the Prophet.

Και οι απεσταλμενοι, ησαν εκ των φαρισαιων.
Now those who were sent were of the Pharisees.

Και ηρωτησαν αυτον, και ειπον αυτω· Τι ουν
And they questioned him and said to him, Why then
βαπτιζεις, ει συ ουκ ει ο Χριστος, ουτε Ηλιας ουτε ο
baptizest thou, if you not are the Christ nor Elias nor the
προφητης;
Prophet?

Απεκριθη αυτοις ο Ιωαννης, λεγων· Εγω βαπτιζω εν υδατι·
Answered them John saying, I baptize in water,
μεσος δε υμων εστηκεν ον υμεις ουκ οιδατε·
the midst but of you stood *one* whom ye not knew.

Αυτος εστιν οπισω μου ερχομενος, ος εμπροσθεν μου γεγονεν·
He 'tis after me coming who before me is become,
ου εγω ουκ ειμι αξιος ινα λυσω αυτου τον ιμαντα
of whom I not am worthy that I should loose very the latchet
του υποδηματος A.
of the shoe.

Ταυτα εν Βηθαβαρα εγενετο περαν του Ιορδανου,
These things in Bethabara happened beyond the *river* Jordan,
οπου ην Ιωαννης βαπτιζων.
where was John baptizing.

A The latchet of whose very shoe, &c.

Τῃ̃

Et interrogaverunt eum, Quid ergo? Elias es Tu? Non sum, inquit. Vates es Tu? et respondit, Non.

Surquoi ils demanderent; Qui *ès tu* donc? Es-tu Elie? Et il dit; Je ne le suis point. Es-tu le Prophete? Et il répondit; Non.

Illi igitur dixere, Quis es? ut responsum demus eis qui nos miserunt. Quid de teipso dicis?

Ils lui dirent donc; Qui ès-tu? afin que nous donnions réponse à Ceux qui nous ont envoyez: qui dis-tu de toi-même?

Ego sum, inquit, vox in deserto clamantis: Corrigite Domini viam, quemadmodum dixit Esaias vates.

Il dit; Je suis la voix de celui qui crie dans le desert; applanissez le chemin du Seigneur, comme a dit Esaïe le Prophete.

Missi autem erant ex Pharisæis.

Or ceux qui avoient été envoyez *vers lui* etoient d'entre les Pharisiens.

Et interrogârunt eum dicentes, Quid ergo baptizas, si tu neque Christus es, nec Elias, nec Vates?

Ils l'interrogerent encore, et lui dirent; Pourquoi donc baptises-tu, si tu n'es point le Christ, ni Elie, ni le Prophete?

Inquit eis respondens Joannes, Ego aquâ baptizo, sed inter vos stetit, quem vos non novistis.

Jean leur repondit, et *leur* dit; Pour moi, je baptise d'eau: mais il y en a un au milieu de vous, que vous ne connoissez point:

Ipse est qui post me veniens, mihi præponitur, cujus ego non sum dignus qui calcei corrigiam solvam.

C'est celui qui vient après moi, qui est preferé à moi, et duquel je ne suis pas digne de delier la courroye du soulier.

Hæc Bethabaræ facta sunt, trans Jordanem, ubi baptizabat Joannes.

Ces choses arriverent à Bethabara, au delà du Jourdain, où Jean baptisoit.

Τῇ [A] επαυριον βλεπει ο Ιωαννης τον Ιησουν ερχομενον προς αυτον
On the morrow sees John Jesus coming to him
και λεγει, Ιδε ο αμνος του Θεου ο αιρων την
and says, Behold the Lamb of God which *is* taking away the
αμαρτιαν του κοσμου.
Sin of the world.

Ουτος εστι περι ου εγω ειπον, Οπισω μου ερχεται ανηρ ος
This is *He* of whom I said, after me cometh a man who
εμπροσθεν μου γεγονεν· οτι πρωτος μου ην·
before me is become: for before me he was.

Κἀγω ουκ ηδειν αυτον· αλλ' ινα φανερωθῃ
And I not had known him: but that he should be discovered
τῳ Ισραηλ, δια τουτο ηλθον εγω εν τῳ υδατι βαπτιζων·
to Israel, for that end came I in water baptizing.

Και εμαρτυρησεν Ιωαννης, λεγων, Οτι τεθεαμαι το Πνευμα
And bore witness John, saying, that I saw the Spirit
καταβαινον ωσει περιστεραν εξ ουρανου, και εμεινεν επ' αυτον.
descending as a dove from heaven, and it remained upon him.

Κἀγω ουκ ηδειν αυτον, αλλ' ο πεμψας με βαπτιζειν
And I not had known Him, but He who sent me to baptize
εν υδατι, εκεινος μοι ειπεν· Εφ' ον αν ιδῃς το πνευμα
in water, He to me said: On whomsoever you see the Spirit
καταβαινον και μενον επ' αυτον, ουτος εστιν ο βαπτιζων
descending and abiding upon him, the same is He who baptizeth
εν πνευματι αγιῳ.
with the holy Spirit.

Κἀγω εωρακα, και μεμαρτυρηκα οτι ουτος εστιν ο υιος του
And I have seen, and have witnefſed that this is the son of
Θεου.
God.

Τῃ επαυριον παλιν ειστηκει ο Ιωαννης, και εκ των
The next day again was standing John and out of the
μαθητων αυτου δυο·
disciples of him two:

[A] ημερα understood.

Και

Postridie aspicit Joannes venientem ad se Jesum, et dicit: Ecce Agnus Dei, qui mundi peccatum tollit.

Le lendemain Jean vit Jesus venir à lui; et il dit: Voilà l'Agneau de Dieu, qui ôté le péché du monde.

Hic est de quo dixi: Post me venit vir qui mihi præponitur, ante me quia esset.

C'est celui de qui je disois: Après moi vient un personnage qui est préféré à moi: car il étoit premier que moi.

Equidem eum non noveram: sed ut patefiat Israelitis, propterea veni ego aquâ baptizatum.

Et pour moi, je ne le connoissois point: mais afin qu'il soit manifesté à Israël, je suis venu à cause de cela baptiser d'eau.

Atque his verbis testificatus est Joannes. Vidi spiritum descendentem veluti columbam de cœlo, et mansit super eum.

Jean rendit aussi témoignage, en disant: J'ai vû l'Esprit descendre du ciel comme une colombe, et demeurer sur lui.

Atque equidem non noveram eum: sed qui me ad aquâ baptizandum misit, is mihi dixit: quemcunque super descendere et manere Spiritum videris, Is est qui Spiritu Sancto baptizat.

Et pour moi, je ne le connoissois point: mais celui qui m'a envoyé baptiser d'eau, m'avoit dit; Celui sur qui tu verras l'Esprit descendre, et demeurer sur lui, c'est celui qui baptise du Saint Esprit.

Ego vero et vidi, et Hunc esse Dei Filium testatus sum.

Et je l'ai vû, et j'ai rendu témoignage, que c'est lui qui est le Fils de Dieu.

Postridie rursus stabat Joannes, necnon ejus discipulorum duo.

Le lendemain encore Jean s'arrêta, et *avec lui* deux de ses disciples;

Και εμβλεψας τῳ Ιησου περιπατουντι, λεγει, Ιδε
And having looked on Jesus walking, he sayeth Behold,
ο αμνος του Θεου.
The Lamb of God.

Και ηκουσαν αυτου οι δυο μαθηται λαλουντος, και ηκολουθησαν
And heard him the two disciples speaking, and they followed
τῳ Ιησου.
Jesus.

Στραφεις δε ο Ιησους και θεασαμενος αυτους ακολουθουντας,
Being turned then Jesus and seeing them following,
λεγει αυτοις,
says to them,

Τι ζητειτε; Οι δε ειπον αυτῳ, Ραββι, (ο λεγεται
What seek ye? They and said to him, Rabbi, (which is called
ερμηνευομενον, Διδασκαλε) που μενεις;
being interpreted, Master) where dwellest thou?

Λεγει αυτοις, Ερχεσθε και ιδετε. Ηλθον και ειδον που
He says to them, Come ye and see: they came and saw where
μενει· και παρ αυτῳ εμειναν την ημεραν εκεινην· ωρα δε
he dwells: and with him remained day that; hour for
ην ως δεκατη.
it was about the tenth.

Ην Ανδρεας ο αδελφος Σιμωνος Πετρου, εις εκ των δυο
Was Andrew the Brother of Simon Peter one of the two
των ακουσαντων παρα Ιωαννου, και ακολουθησαντων αυτῳ·
which heard *the words* from John, and followed him *(Jesus)*:

Ευρισκει ουτος πρωτος τον αδελφον τον ιδιον Σιμωνα, και λεγει
Finds he first brother his own Simon, and he says
αυτῳ. Ευρηκαμεν τον Μεσσιαν, ο εστι μεθερμηνευομενον,
to him, We have found The Messiah, which is being interpreted,
ο Χριστος.
The Christ.

Και

Et conspicatus Jesum ambulantem dicit, Ecce Agnus Dei.

Et regardant Jesus qui marchoit, il dit; Voila l'Agneau de Dieu.

Ejus verbis auditis, duo illi ejus discipuli Jesum secuti sunt.

Et les deux disciples l'entendirent tenant ce discours, et ils suivirent Jesus.

Conversus autem Jesus et eos sequentes intuitus, dicit eis;

Et Jesus se retournant et voyant qu'ils le suivoient, il leur dit;

Quid quæritis? Cui illi: Rabbi (quod perinde est ac si dicas, Magister) ubi manes?

Que cherchez-vous? Ils lui repondirent; Rabbi, (c'est-à-dire, Maître,) où demeures-tu?

Venite visum, inquit eis; Et illi iverunt, et apud eum manserunt istum diem. Erat autem hora circiter decima.

Il leur dit; Venez, et *le* voyez. Ils y allerent, et ils virent où il demeuroit: et ils demeurerent avec lui ce jour-là; car il étoit environ dix heures.

Erat Andreas Simonis Petri frater unus ex duobus, qui eum *(Jesum)* audito Joanne secuti fuerant.

Or André, frere du Simon Pierre, étoit l'un des deux qui *en* avoient ouï parler à Jean, et qui l'avoient suivi.

Hic primus fratrem suum Simonem inveniens dicit ei: Invenimus Messiam (quod verbum Unctum declarat):

Celui-ci trouva le premier Simon son frere, et il lui dit; Nous avons trouvé Le Messie; c'est à dire, Le Christ.

Eumque

Και ηγαγεν αυτον προς τον Ιησουν· Εμβλεψας δε
And he brought him to Jesus: Having looked upon when
αυτω ο Ιησους ειπε, Συ ει Σιμων ο υιος Ιωνα· συ
him Jesus said, Thou art Simon the Son of Jona: thou
κληθηση Κηφας· ο ερμηνευεται Πετρος.
shalt be called Cephas: which is interpreted a Rock.

Τη επαυριον ηθελησεν ο Ιησους εξελθειν εις την Γαλιλαιαν·
The next day was minded Jesus to go forth into Galilee:
και ευρισκει Φιλιππον, και λεγει αυτω Ακολουθει μοι·
where he finds Philip and saith to him, Follow me.

Ην δε ο Φιλιππος απο Βηθσαϊδα εκ της πολεως Ανδρεου
Was now Philip from Bethsaida of the town of Andrew
και Πετρου.
and Peter.

Ευρισκει Φιλιππος τον Ναθαναηλ, και λεγει αυτω, Ον εγραψε
Finds Philip Nathaniel, and sayth to him, whom described
Μωσης εν τω νομω, και οι προφηται, ευρηκαμεν Ιησουν τον
Moses in the law, and the Prophets, we have found Jesus the
υιον του Ιωσηφ τον απο Ναζαρεθ.
Son of Joseph from Nazareth.

Και ειπεν αυτω Ναθαναηλ, Εκ Ναζαρεθ δυναται τι
And said to him Nathaniel, From Nazareth can any thing
αγαθον ειναι; λεγει αυτω Φιλιππος, Ερχου και ιδε.
good be? answers him Philip, Come and see.

Ειδεν ο Ιησους τον Ναθαναηλ ερχομενον προς αυτον, και λεγει περι
Saw Jesus Nathaniel coming to him, and says of
αυτου, Ιδε αληθως Ισραηλιτης, εν ω δολος ουκ εστι.
him, Behold indeed an Israelite, in whom guile not is.

Λεγει αυτω Ναθαναηλ, ποθεν με γινωσκεις; Απεκριθη
Says to him Nathaniel, whence me knowest thou? Answered
ο Ιησους, και ειπεν αυτω, Προ του σε Φιλιππον φωνησαι, οντα
Jesus, and said to him, Before thee Philip's calling when
υπο την συκην ειδον σε.
thou wast under the fig-tree I saw you.

Απεκριθη

Eumque duxit ad Jesum. Eum intuitus Jesus ait: Tu es Simon Jonæ filius: tu vocabere Cephas, interpretatione Petra.

Et il le mena vers Jesus, et Jesus ayant jetté la vûe sur lui, dit: Tu ès Simon, fils de Jona, tu seras appellé Céphas, c'est à dire, Pierre.

Postero die voluit Jesus in Galilæam proficisci, et Philippo ibi invento dixit: Sequere me.

Le lendemain Jesus voulut aller en Galilée, et il trouva Philippe, auquel il dit: Suis-moi.

Erat autem Philippus ex Bethsaïda, civitate Andreæ et Petri.

Or Philippe étoit de Bethsaïda, la *même* ville d'André et de Pierre.

Philippus Nathanaelem nactus sic alloquitur: Quem scripsit Moses in lege, et vates, invenimus Jesum Josephi filium a Nazaretha.

Philippe trouva Nathanaël et lui dit: Nous avons trouvé *(celui* duquel Moyse a écrit dans la Loi, et *duquel* aussi les Prophetes *ont écrit)* Jesus, qui *est* de Nazareth, Fils de Joseph.

Cui Nathanael, A Nazaretha inquit, potest aliquid bonum esse? Et inquit ei Philippus, veni visum.

Et Nathanaël lui dit; Peut-il venir quelque chose de bon de Nazareth? Philippe lui dit, Vien et voi.

Vidit Jesus venientem ad se Nathanaelem, et de eo dixit: Ecce vere Israelita, in quo dolus non est.

Jesus apperçût Nathanaël venir vers lui, et il dit de lui; Voici vraiment un Israëlite en qui il n'y a point de fraude.

Inquit ei Nathanael, Unde me nôsti? Cui Jesus respondens dixit, Antequam te Philippus vocaret, cùm esses sub ficu, ego te videbam.

Nathanaël lui dit; D'où me connois-tu? Jesus répondit et lui dit; Avant que Philippe t'eût appellé quand tu étois sous le figuier, je te voyois.

Tum

Απεκριθη Ναθαναηλ και λεγει αυτω, Ραββι, συ ει ο υιος
Replied Nathaniel and saith to him, Rabbi, Thou art the Son
του Θεου, συ ει ο βασιλευς του Ισραηλ.
of God, you are the king of Israel.

Απεκριθη Ιησους και ειπεν αυτω, Οτι ειπον σοι,
Answered Jesus and said to him, Because I told you,
Ειδον σε υποκατω της συκης, πιστευεις; μειζω
I was seeing you under the fig-tree, believest thou? greater *things*
τουτων οψει.
than these you shall see.

Και λεγει αυτω, Αμην αμην λεγω υμιν, Απ'αρτι
Also He says to him, Verily verily I declare to you, Hereafter
οψεσθε τον ουρανον ανεωγοτα, και τους αγγελους του Θεου
ye shall see Heaven open, and the angels of God
αναβαινοντας και καταβαινοντας επι τον υιον του ανθρωπου.
ascending and descending upon the Son of Man.

THE

Tum Nathanael; Rabbi (inquit eum alloquens) tu es Dei filius, tu Rex es Israelitarum.

Nathanaël répondit et lui dit; Maitre, tu ès le Fils de Dieu: tu ès le Roi d'Israël.

Et Jesus; Quoniam tibi dixi (inquit ei) te a me sub ficu esse visum, credis? Majora his videbis.

Jesus répondit et lui dit, Parce que je t'ai dit que je te voyois sous le figuier, crois-tu? tu verras bien de plus grandes choses que ceci.

Hoc vobis (inquit ei) etiam atque etiam confirmo, futurum esse ut apertum cœlum videbitis, et Dei nuncios ascendentes et descendentes ad filium hominis.

Il lui dit aussi; En vérité, en vérité je vous dis; Desormais vous verrez le Ciel ouvert, et les Anges de Dieu montant et descendant sur le Fils de l'Homme.

THE

CATECHISM,

IN

GREEK, ENGLISH, LATIN,
AND FRENCH.

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ.

Ητοι συμβιβασις, ην δει εκαστον μανθανειν, πριν αν προσενεχθη εις το βεβαιωθηναι υπο του Επισκοπου.

Ερωτησις.

ΤΙ εστι σοι το ονομα;

Αποκρισις.

Ο δεινα, η ο δεινα.

Ερωτησις.

Τις σοι εθετο το ονομα τουτο;

Αποκρισις.

Οι Συμπατρες και Συμμητερες μου εν τῳ Βαπτισματι μου· εν ῳ μελος Χριστου, τεκνον Θεου, και κληρονομος βασιλειας του ουρανου εγενηθην.

Ερωτησις.

Τι δητα Συμπατρες και Συμμητερες σου υπερ σου τοτε εποιησαν;

CATECHISM.

That is to say, An instruction to be learned of every person, before he be brought to be confirmed by the Bishop.

Question.

WHAT is your name?

Answer.

N. or M.

Question.

Who gave you this name?

Answer.

My Godfathers and Godmothers in my Baptism, wherein I was made a member of Christ, the child of God, and an inheritor of the kingdom of heaven.

Question.

What did your Godfathers and Godmothers then for you?

Answer.

CATECHISMUS.

Hoc est, institutio quam unusquisque addiscere tenetur, priusquam adducatur ad Episcopum ut ab illo confirmetur.

Quæstio.

QUOD tibi est nomen?

Responsio.

N. aut M.

Quæstio.

Quis tibi hoc nomen imposuit?

Responsio.

Susceptores mei et Susceptrices in Baptismo; in quo factus sum membrum Christi, filius Dei, et hæres regni cœlorum.

Quæstio.

Quid Susceptores tui et Susceptrices tum tuo nomine præstiterunt?

CATECHISME.

Ou instruction, que toute personne doit apprendre, avant que d'être présentée à l'Evêque, pour être confirmée.

Demande.

COMMENT vous appellez-vous?

Réponse.

N. ou M.

Demande.

Qui vous a donné ce nom?

Réponse.

Mes Parrains et mes Marraines, en mon Baptême, auquel j'ai été fait membre de Jésus-Christ, enfant de Dieu, et héritier du Royaume des Cieux.

Demande.

Qu'est-ce que vos Parrains et vos Marraines ont fait alors pour vous?

Réponse.

Απόκρισις.

Τρια εν τῳ ονοματι μου υπεσχοντο και επηγγειλαντο· Πρωτον μεν, ινα τῳ Διαβολῳ, και πασι τοις εργοις αυτου, τῃ πομπῃ και ματαιοτητι τουηρου του κοσμου τουτου, και πασαις ταις αμαρτωλοις της σαρκος επιθυμιαις αποταξωμαι. Ειτα, ινα παντα της Χριστιανικης πιστεως κεφαλαια πιστευσω. Το δε τελευταιον, ινα τῳ θεληματι και τοις ενταλμασι του Θεου υπακουσω, και πασας τας ημερας του βιου εν αυτοις περιπατησω.

Answer.

They did promise and vow three things in my name: First, that I should renounce the devil, and all his works, the pomps and vanity of this wicked world, and all the sinful lusts of the flesh. Secondly, that I should believe all the articles of the Christian faith. And thirdly, that I should keep God's holy will and commandments, and walk in the same all the days of my life.

Ερωτησις.

Ουκουν νομιζεις υποχρεως ων, και οτι οφειλεις συ πιστευειν τε, και πραττειν απερ εκεινοι εν τῳ ονοματι σου επηγγειλαντο;

Question.

Dost thou not think that thou art bound to believe, and to do as they have promised for thee?

Αποκρισις.

Εγωγε· και δῃ και ουτω ποιησω, του Θεου βοηθουντος· Και δε εκ καρδιας ευχαριστω τῳ Πατρι ημων τῳ επουρανιῳ, οτι εμε εκαλεσεν εις ταυτην της σωτηριας καταστασιν, δια Ιησου Χριστου του Σωτηρος ημων. Δεομαι δε του Θεου δουναι μοι την χαριν αυτου, ωστε εν αυτῃ μεχρι του τελους της ζωης διαμενειν.

Answer.

Yes verily; and by God's help so I will. And I heartily thank our heavenly Father, that he hath called me to this state of salvation, through Jesus Christ our Saviour. And I pray unto God to give me his grace, that I may continue in the same unto my life's end.

Κατηχιστης.

Λεγε τα κεφαλαια της πιστεως σου.

Catechist.

Rehearse the articles of thy belief.

Answer.

Responsio.

Tria meo nomine promiserunt ac voverunt: Primùm, me abrenunciaturum Satanæ, et omnibus ejus operibus, pompis et vanitatibus hujus mundi nequam, et omnibus pravis concupiscentiis carnis. Secundò, me omnes fidei Christianæ articulos crediturum. Tertiùm, me sanctam Dei voluntatem et illius mandata servaturum, et in iis ambulaturum omnibus diebus vitæ meæ.

Quæstio.

An non putas te teneri ea credere, et facere quæ tuo nomine promiserunt?

Responsio.

Imò sanè, Deóque juvante faciam. Et ex animo Patri nostro cœlesti gratias ago, quòd me ad hanc salutis viam vocaverit, per Jesum Christum Servatorem nostrum. Deum etiam rogo ut me ita suâ gratiâ confirmet, ut in ea permaneam usque ad finem vitæ meæ.

Catechistes.

Recita Fidei tuæ Articulos.

Réponse.

Ils ont promis et voué trois choses en mon nom. Premièrement, que je renoncerois au Diable et à toutes ses œuvres, aux pompes et aux vanités de ce monde corrumpu, et à toutes les convoitises criminelles de la chair. Secondement, que je croirois tous les articles de la foi Chrétienne. Et en troisiéme lieu, que je ferois la volonté de Dieu, et que je garderois ses saints commandemens, y marchant tous les jours de ma vie.

Demande.

Ne penses-tu pas que tu es tenu de croire et de faire ce qu'ils ont promis pour toi?

Réponse.

Oui certainement, et Dieu aidant je l'accomplirai; et je rends graces, de tout mon cœur, à notre Dieu et Pére Céleste, de ce qu'il m'a appellé à cet état de salut, par Jésus Christ, notre Sauveur; et je le prie qu'il me fasse la grace d'y persévérer, jusques à la fin de ma vie.

La Catechiste.

Récite les Articles de ta Foi.

Réponse.

Αποκρισις.

Πιστευω εις Θεον Πατερα παντοκρατορα, Ποιητην ουρανου και γης· και εις Ιησουν Χριστον τον Υιον αυτου τον μονογενη, Κυριον ημων, Συλληφθεντα εκ Πνευματος αγιου, Γεννηθεντα εκ Μαριας της παρθενου, Παθοντα επι Ποντιου Πιλατου, σταυρωθεντα, θανοντα, και ταφεντα, Κατελθοντα εις αδου, τη τριτη ημερα αναστανται εκ νεκρων, Ανελθοντα εις ουρανους, καθεζομενον εκ δεξιων Θεου Πατρος παντοκρατορος· Οθεν μελλει ερχεσθαι κριναι ζωντας και νεκρους.

Πιστευω εις Πνευμα το αγιον, Πιστευω την αγιαν Εκκλησιαν καθολικην, Αγιων κοινωνιαν, Αφεσιν αμαρτιων, Σαρκος αναστασιν, και Ζωην αιωνιον. Αμην.

Ερωτησις.

Τι μαλιστα εν τουτοις μανθανεις της πιστεως κεφαλαιοις;

Αποκρισις.

Πρωτον μεν μανθανω πιστευειν εις Θεον Πατερα, τον εμε και ολον τον κοσμον δημιουργησαντα.

Ειτα εις Θεον τον Υιον, τον εμε, και παν το γενος ανθρωπινον απολυτρωσαμενον.

Answer.

I believe in God the Father Almighty, Maker of heaven and earth: and in Jesus Christ his only Son our Lord, Who was conceived by the Holy Ghost, Born of the Virgin Mary, Suffered under Pontius Pilate, Was crucified, dead, and buried; He descended into Hell; The third day he rose again from the dead; He ascended into heaven, And sitteth on the right hand of God the Father Almighty; From thence he shall come to judge the quick and the dead.

I believe in the Holy Ghost; The Holy Catholic Church; The Communion of Saints; The Forgiveness of sins; The Resurrection of the body; And the Life everlasting. Amen.

Question.

What dost thou chiefly learn in these articles of thy belief?

Answer.

First, I learn to believe in God the Father, who hath made me, and all the world;

Secondly, In God the Son, who hath redeemed me, and all mankind;

Thirdly,

Responsio.

Credo in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ: et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, Qui conceptus est de Spiritu Sancto, Natus ex Maria Virgine; Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus; Descendit ad Inferos, tertiâ die resurrexit à mortuis; Ascendit ad Cœlos, sedet ad dextram Dei Patris omnipotentis: Inde venturus est judicare vivos et mortuos.

Credo in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, Remissionem peccatorum, carnis Resurrectionem, ac vitam æternam. Amen.

Quæstio.

Quid potissimum doceris in his fidei tuæ articulis?

Responsio.

Primò, doceor credere in Deum Patrem, qui me et mundum universum condidit.

Secundò, in Deum Filium, qui me et totum genus humanum redemit.

Réponse.

Je crois en Dieu, la Pére toutpuissant, Créateur du Ciel et de la Terre; et en Jésus-Christ, son Fils unique, notre Seigneur, qui a été conçu du Saint Esprit, né de la Vierge Marie, a souffert sous Ponce Pilate, a été crucifié, mort et enséveli. Il est descendu aux Enfers: le troisiéme jour il est ressuscité des morts: il est monté au Ciel: il est assis à la droite de Dieu le Pére toutpuissant; et delà il viendra juger les vivans et les morts. Je crois au Saint-Esprit. Je crois la Sainte Eglise Universelle, la communion des Saints, la Rémission des péchés, la Résurrection de la chair, et la Vie éternelle. Amen.

Demande.

Qu'apprends-tu principalement par ces articles de ta foi?

Réponse.

J'apprends à croire, premiérement, en Dieu le Pére, qui m'a créé, et qui a créé tout le monde:

Secondement, en Dieu le Fils, qui m'a racheté, et qui a racheté tout le genre-humain:

Τελος δε, εις Θεον Πνευμα το Αγιον, το εμε και παντα τον του Θεου εκλεκτον λαον αγιαζον.

Thirdly, In God the Holy Ghost, who sanctifieth me, and all the elect people of God.

Ερωτησις.

Εφης τους Συμπατρας και τας Συμμητερας υπερ σου υπεσχησθαι φυλαξειν σε τας του Θεου εντολας. Λεγε μοι, ποσαι εισι;

Question.

You said that your Godfathers and Godmothers did promise for you that you should keep God's commandments. Tell me, how many there be?

Αποκρισις.

Δεκα.

Answer.

Ten.

Ερωτησις.

Ποιαι δε;

Question.

Which be they?

Αποκρισις.

Ας ο Θεος ελαλησεν εν τω εικοστω Κεφαλαιω της Εξοδου, λεγων, Εγω ειμι Κυριος ο Θεος υμων, οστις εξηγαγον σε εκ γης Αιγυπτου, εξ οικου δουλειας.

Answer.

The same which God spake in the twentieth chapter of Exodus, saying, I am the Lord thy God, who brought thee out of the land of Egypt, out of the house of bondage.

α. Ουκ εσονται σοι Θεοι ετεροι πλην εμου.

1. Thou shalt have none other Gods but me.

β. Ου ποιησεις σεαυτω ειδωλον, ουδε παντος ομοιωμα, οσα εν τω ουρανω ανω, και οσα εν τη γη κατω, και οσα εν τοις υδασιν υποκατω της γης. Ου προσκυνησεις αυτοις, ουδε μη λατρευσεις αυτοις· εγω γαρ ειμι Κυριος ο Θεος σου, Θεος ισχυρος, ζηλωτης, αποδιδους αμαρτιας πατερων επι τεκνα, επι τριτην και τεταρτην

2. Thou shalt not make to thyself any graven image, nor the likeness of any thing that is in heaven above, or in the earth beneath, or in the water under the earth. Thou shalt not bow down to them, nor worship them: for I the Lord thy God am a jealous God, and visit the sins of the fathers upon the children, unto the

Tertiò, in Deum Spiritum Sanctum, qui me et omnes electos Dei sanctificat.

Quæstio.

Dicebas Susceptores tuos et Susceptrices tuo nomine promisisse te mandata Dei servaturum: Dic mihi, quot sunt illa?

Responsio.

Decem.

Quæstio.

Quæ sunt illa?

Responsio.

Ea ipsa quæ Deus tradidit capite vigesimo Exodi, dicens; Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti, de domo servitutis.

1. Non habebis Deos alienos coram me.

2. Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem quæ est in cœlo desuper, et quæ in terra deorsum, nec eorum quæ sunt in aquis sub terra. Non adorabis ea, neque coles: Ego enim sum Dominus Deus tuus, Deus fortis, zelotes, visitans iniquitatem patrum in filios, in tertiam et quartam generationem

En troisiéme lieu, en Dieu le Saint-Esprit, qui me sanctifie, et qui sanctifie tous les elus de Dieu.

Demande.

Tu as dit que tes Parrains et Marraines ont promis en ton nom que tu garderois les commandemens de Dieu, dis-moi combien il y en a.

Réponse.

Dix.

Demande.

Quels sont ils?

Réponse.

Ceux-là mêmes que Dieu a prononcés, comme il est écrit au XX chapitre de l'Exode, disant: Je suis l'Eternel ton Dieu, qui t'ai retiré hors du païs d'Egypte, et de la maison de servitude.

1. Tu n'auras point d'autres Dieux devant ma face.

2. Tu ne feras point d'image taillée, ni aucune ressemblance des choses, qui sont là-haut aux Cieux, ni ici-bas sur la Terre, ni dans les eaux sous la Terre. Tu ne te prosterneras point devant elles, et ne les serviras point; car je suis l'Eternel, ton Dieu, le Dieu fort et jaloux, punissant l'iniquité des péres sur les enfans en la

γενεαν τοις μισουσι με, ποιησας δε ελεον εις χιλιαδας τοις αγαπωσι με, και τοις φυλασσουσι τα προσταγματα μου.

the third and fourth generation of them that hate me, and shew mercy unto thousands in them that love me and keep my commandments.

γ. Ου ληψη το Ονομα του Θεου σου επι ματαιῳ, οτι ου καθαρισει ο Κυριος τον λαβοντα το Ονομα αυτου επι ματαιῳ.

3. Thou shalt not take the Name of the Lord thy God in vain: for the Lord will not hold him guiltless that taketh his Name in vain.

δ. Μνησθητι την ημεραν των σαββατων αγιαζειν αυτην. Εξ ημερας εργασῃ, και ποιησεις παντα τα εργα σου· τῃ δε ημερᾳ τῃ εβδομῃ σαββατα Κυριῳ τῳ Θεῳ σου εστι. Ου ποιησεις εν αυτῃ παν εργον, συ και ο υιος σου, και η θυγατηρ σου, ο παις σου, και η παιδισκη σου, ο βους και το υποζυγιον σου, και παν κτηνος σου, και ο προσηλυτος ο παροικων εν σοι· Εν γαρ εξ ημεραις εποιησε Κυριος τον τε ουρανον και την γην, και την θαλασσαν, και παντα τα εν αυτοις, και κατεπαυσε τῃ ημερᾳ τῃ εβδομῃ· δια τουτο ευλογησε Κυριος την ημεραν την εβδομην, και ηγιασεν αυτην.

4. Remember that thou keep holy the Sabbath-day. Six days shalt thou labour, and do all that thou hast to do: but the seventh day is the Sabbath of the Lord thy God. In it thou shalt do no manner of work, thou, and thy son, and thy daughter, thy man-servant, and thy maid-servant, thy cattle, and the stranger that is within thy gates. For in six days the Lord made heaven and earth, the sea, and all that in them is, and rested the seventh day; wherefore the Lord blessed the seventh day, and hallowed it.

ε. Τιμα τον πατερα σου, και την μητερα σου, ινα μακροχρονιος γενῃ επι της γης, ης Κυριος ο Θεος διδωσι σοι.

5. Honour thy father and thy mother: that thy days may be long in the land which the Lord thy God giveth thee.

ϛ. Ου φονευσεις.

6. Thou shalt do no murder.

ζ. Ου μοιχευσεις.

7. Thou shalt not commit adultery.

η. Ου κλεψεις.

8. Thou shalt not steal.

9. Thou

eorum qui oderunt me, et faciens misericordiam in millia iis qui diligunt me, et custodiunt præcepta mea.

troisiéme et en la quatriéme génération de ceux qui me haïssent, et faisant miséricorde en mille générations, à ceux qui m'aiment, et qui gardent mes commandemens.

3. Non assumes Nomen Domini Dei tui in vanum; nec enim habebit insontem Dominus eum qui assumpserit Nomen sanctum in vanum.

3. Tu ne prendras point le Nom de l'Eternel ton Dieu en vain; car l'Eternel ne tiendra point pour innocent celui, qui aura pris son Nom en vain.

4. Memento ut diem Sabbati sanctifices; Sex diebus operaberis et facies omnia opera tua; septimo autem die Sabbatum Domini Dei tui est; non facies opus in eo, tu et filius tuus, et filia tua, servus tuus et ancilla tua, jumentum tuum, et advena qui est intra portas tuas. Sex enim diebus fecit Dominus cœlum et terram, et mare, et omnia quæ in eis sunt; et requievit die septimo; idcirco benedixit Dominus diei Sabbati, et sanctificavit eum.

4. Souviens-toi du Jour du repos, pour le sanctifier. Tu travailleras six jours, et feras toute ton œuvre; mais le septiéme jour est le repos de l'Eternel ton Dieu: tu ne feras aucune œuvre en ce jour-là, ni toi, ni ton fils, ni ta fille, ni ton serviteur, ni ta servante, ni ton bétail, ni ton étranger qui est dans tes portes; car l'Eternel a fait en six jours les cieux, et la terre, la mer, et tout ce qui est en eux, et s'est reposé le septiéme jour. C'est pourquoi l'Eternel a béni le jour du repos, et l'a sanctifié.

5. Honora patrem tuum et matrem tuam, ut sis longævus super terram, quam Dominus Deus dat tibi.

5. Honore ton pére et mére, afin que tes jours soient prolongés sur la terre, que l'Eternel ton Dieu te donne.

6. Non occides.

6. Tu ne tueras point.

7. Non mœchaberis.

7. Tu ne commettras point d'adultére.

8. Non furtum facies.

8. Tu ne déroberas point.

9. Tu

Θ. Ου ψευδομαρτυρησεις κατα του πλησιον σου μαρτυριαν ψευδη.

9. Thou shalt not bear false witness against thy neighbour.

ι. Ουκ επιθυμησεις την γυναικα του πλησιον σου, ουτε τον αγρον αυτου, ουτε τον παιδα αυτου, ουτε την παιδισκην αυτου, ουτε του βοος αυτου, ουτε του υποζυγιου αυτου, ουτε παντος κτηνους αυτου, ουτε οσα του πλησιον σου εστι.

10. Thou shalt not covet thy neighbour's wife, nor his house, nor his servant, nor his maid, nor his ox, nor his ass, nor any thing that is his.

Ερωτησις.

Question.

Τι μαλιστα εκ τουτων των εντολων μανθανεις;

What dost thou chiefly learn by these commandments?

Αποκρισις.

Answer.

Δυω μανθανω· το μεν τῳ Θεῳ, το δε τῳ πλησιον παρ' εμου οφειλομενον.

I learn two things; my duty towards God, and my duty towards my neighbour.

Ερωτησις.

Question.

Τι σοι δεον εστι προς τον Θεον;

What is thy duty towards God?

Αποκρισις.

Answer.

Εμον εργον εστι προς Θεον, πιστευειν εις αυτον, φοβεισθαι αυτον, αγαπαν αυτον εξ ολης της καρδιας, εξ ολης διανοιας, εξ ολης ψυχης, και εξ ολης ισχυος, λατρευειν αυτῳ, ευχαριστειν αυτῳ, επ' αυτῳ μονῳ πεποιθεναι, αυτον επικαλεισθαι, το αγιον αυτου Ονομα και Λογον τιμαν, και αληθως αυτῳ δουλευειν πασας τας ημερας της ζωης μου.

My duty towards God, is to believe in him, to fear him, and to love him with all my heart, with all my mind, with all my soul, and with all my strength; to worship him, to give him thanks, to put my whole trust in him, to call upon him, to honour his holy Name, and his Word; and to serve him truly all the days of my life.

Question.

9. Non loquéris contra proximum tuum falsum testimonium.

10. Non concupisces uxorem proximi tui, nec desiderabis domum ejus, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum, nec omnia quæ illius sunt.

Quæstio.

Quid potissimum ex his mandatis discis?

Responsio.

Duo; nempe officium meum erga Deum, et meum etiam officium erga proximum.

Quæstio.

Quodnam est officium tuum erga Deum?

Responsio.

Officium meum erga Deum est, ut in ipsum credam, ipsum timeam et diligam ex toto corde, ex tota mente, ex tota anima, et ex totis viribus; ut ipsum colam, ipsi gratias agam, in ipso solo confidam, ipsum invocem; ipsius sanctum nomen ejusque verbum honorem; et ipsi verè serviam omnibus diebus vitæ meæ.

9. Tu ne diras point faux témoignage contre ton prochain.

10. Tu ne convoiteras point la maison de ton prochain. Tu ne convoiteras point la femme de ton prochain, ni son serviteur, ni sa servante, ni son bœuf, ni son âne, ni aucune chose qui soit à ton prochain.

Demande.

Qu'apprends-tu principalement par ces commandemens?

Réponse.

J'y apprends deux choses; mon devoir envers Dieu, et mon devoir envers mon prochain.

Demande.

Quel est ton devoir envers Dieu?

Réponse.

Mon devoir envers Dieu est de croire en lui, de le craindre et de le révérer, de l'aimer de tout mon cœur, de tout mon âme, et de toute ma force; de l'adorer, de lui rendre graces, de mettre toute mon espérance en lui; de l'invoquer, d'honorer son saint Nom et sa Parole, et de le servir fidelement tous les jours de ma vie.

Demande.

Ερωτησις.

Τι σοι δεον εστι προς τον πελας;

Αποκρισις.

Εμον προς τον πελας, αυτον αγαπαν καθως και εμαυτον, και ουτω πασιν ανθρωποις ποιειν, ως αν θελοιμι ινα αυτοι ποιωσιν εμοι. Στεργειν και τιμαν πατερα και μητερα μου, και αυτοις βοηθειν. Τω βασιλει και πασι τοις υπ' αυτου εν εξουσια τεταγμενοις τιμην και υπακοην απονεμειν. Πασι τοις ηγουμενοις μου, διδασκαλοις, τοις πνευματικοις ποιμεσι, και τοις δεσποταις υποτασσεσθαι· Ταπεινως και αιδημονως προς παντας μου κρειττονας διατιθεσθαι· Μηδενα εν λογῳ, η εργῳ βλαπτειν Πιστον και δικαιον ειναι εν πασῃ τῃ πραγματειᾳ μου· Μη κακιαν, μηδε μισος εν τῃ καρδιᾳ εχειν. Τας μεν χειρας μου αρπαγης, και κλοπης, την δε γλωτταν της κακολογιας, ψευδους, και διαβολης απειργειν. Το σωμα μου εν σωφροσυνῃ, νηφαλιοτητι, και αγνειᾳ διαφυλαττειν. Μη επιθυμειν, μηδε ορεγεσθαι των αλλοτριων αγαθων, αλλα μανθανειν και εργαζεσθαι επι τῳ αδολως τον βιον ποριζεσθαι, και τα δεοντα πραττειν, εν οιᾳ δῃ ποτε κλησει, εις ην εμε καλειν αξιωσειεν αν ο Θεος.

Question.

What is thy duty towards thy neighbour?

Answer.

My duty towards my neighbour, is to love him as myself, and to do to all men, as I would they should do unto me. To love, honour, and succour my father and mother. To honour and obey the King, and all that are put in authority under him. To submit myself to all my governors, teachers, spiritual pastors and masters. To order myself lowly and reverently to all my betters. To hurt no body by word or deed. To be true and just in all my dealings. To bear no malice nor hatred in my heart. To keep my hands from picking and stealing, and my tongue from evil speaking, lying and slandering. To keep my body in temperance, soberness and chastity. Not to covet nor desire other men's goods; but to learn and labour truly to get my own living, and to do my duty in that state of life, unto which it shall please God to call me.

Catechist.

Quæstio.

Quodnam est officium tuum erga proximum?

Responsio.

Officium meum erga proximum est, ut eum diligam sicut meipsum, et id omnibus hominibus faciam, quod ab iis velim mihi fieri. Et ut Patrem meum et Matrem meam diligam et honorem, iisque succurram. Ut Regem honorem, ipsique atque iis omnibus qui sub ipso aliquâ pollent authoritate obsequar; omnibus meis superioribus, Doctoribus, spiritualibus Pastoribus ac Præceptoribus meipsum subjiciam; submissè ac reverenter me geram erga omnes qui re ullâ me antecellunt. Neminem verbo factove lædam. Fidelem ac justum me in omnibus præstem: neque malitiam neque odium in animo meo foveam. Manus meas à furto et latrocinio cohibeam: et linguam à maledicentia, mendacio ac calumnia. Ut corpus meum temperanter, sobriè, atque castè custodiam. Bona aliena neque concupiscam, neque aveam, sed discam artem ad vitam sustentandam idoneam, et in ea gnaviter laborem. Et meo officio fungar in eo vitæ statu, ad quem Deo visum fuerit me vocare.

Demande.

Quel est ton devoir envers ton prochain?

Réponse.

Mon devoir envers mon prochain est de l'aimer comme moi-même, et de faire à autrui comme je voudrois que l'on me fît: d'aimer, d'honorer, et de secourir mon Pére et ma Mére: d'honorer le Roi, et de lui obéir, et à ceux qui sont en autorité sous lui: de me soumettre à tous mes Gouverneurs, à mes Précepteurs, à mes Pasteurs, et à mes Directeurs spirituels: de me conduire avec humilité et avec respect à l'égard de tous ceux, qui sont plus que moi: de n'offenser personne de parole ni de fait: d'être juste, et véritable en toutes mes affaires: de n'avoir aucune malice, ni aucune haine dans le cœur: de garder mes mains nettes de toute pillerie et de tout larcin, et ma langue de médisance, de mensonge, et de calomnie: de posséder mon corps en tempérance, en chasteté, et en sobrieté: de ne desirer et ne convoiter point les biens d'autrui, mais de travailler et de chercher les moyens de gagner ma vie honnêtement, et de faire mon devoir dans l'état et dans la vocation, où il plaira à Dieu de m'appeller.

Κατηχιστης.

Τουτο γνωθι, φιλε παι, ουχ οιοντ' ειναι σε εκ σεαυτου ταυτα ποιειν, ουδε πορευεσθαι εν ταις του Θεου εντολαις, και λατρευειν αυτω, ανευ της εξαιρετου χαριτος του Θεου, ην μαθητεον σοι εστι παντοτε αιτεισθαι δι επιμελους προσευχης. Τοιγαρουν ηδεως ακουσαιμι αν σου λεγοντος Ευχην την Κυριακην.

Αποκρισις.

Πατερ ημων ο εν τοις ουρανοις, Αγιασθητω το Ονομα σου· Ελθετω η βασιλεια σου· Γενηθητω το θελημα σου, ως εν ουρανω και επι της γης· Τον αρτον ημων τον επιουσιον δος ημιν σημερον· Και αφες ημιν τα οφειληματα ημων, ως και ημεις αφιεμεν τοις οφειλεταις ημων· Και μη εισενεγκης ημας εις πειρασμον· Αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου. Αμην.

Ερωτησις.

Τι αιτεις παρα του Θεου εν τη προσευχη ταυτη;

Αποκρισις.

Αιτω Κυριον τον Θεον μου τον ουρανιον Πατερα εμων, τον της πασης αγαθοτητος δοτηρα και χορηγον οντα, εμοι και πασιν ανθρωποις την χαριν αυτου καταπεμψαι, εφ' ω αυτω λατρευειν, υπηρετειν, και υπακουειν δυνασθαι κατα το προσηκον. Και ευχομαι τω Θεω διδοναι ημιν παντα προς

Catechist.

My good child, know this, that thou art not able to do these things of thyself, nor to walk in the commandments of God, and to serve him without his special grace, which thou must learn at all times to call for by diligent prayer. Let me hear, therefore, if thou canst say the Lord's Prayer.

Answer.

Our Father, which art in heaven; Hallowed be thy Name; Thy kingdom come; Thy will be done in earth, as it is in heaven; Give us this day our daily bread; And forgive us our trespasses, as we forgive them that trespass against us; And lead us not into temptation; but deliver us from evil. Amen.

Question.

What desirest thou of God in this prayer?

Answer.

I desire my Lord God our heavenly Father, who is the giver of all goodness, to send his grace unto me, and to all people, that we may worship him, serve him, and obey him as we ought to do. And I pray unto God, that he will send us all things that be needful both for our souls and

Catechistes.

Mi puer, ſcias hoc, te ex teipso ista præstare non posse, neque in Dei mandatis ambulare et ipsi servire, absque gratia illius speciali, quam omni tempore diligenter invocare discas oportet. Audiam itaque num orationem Dominicam possis recitare.

Responsio.

Pater noster qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum; Adveniat regnum tuum; Fiat voluntas tua, sicut in cœlo, et in terra; Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo. Amen.

Quæstio.

Quid petis à Deo hac oratione?

Responsio.

Peto à Domino Deo meo, Patre nostro cœlesti, omnis boni largitore, ut gratiam suam mihi et omnibus largiatur, ut ipsum colamus, ipsi serviamus et obsequamur, prout tenemur. Deum etiam oro ut nobis ea omnia impertiatur, quæ sunt menti et corpori necessaria; utque sit no-

La Catéchiste.

Mon cher enfant, sache que tu n'es pas capable de toi-même de faire ces choses, ni de marcher selon les commandemens de Dieu, ni de le servir sans sa grâce spéciale, laquelle tu dois apprendre à demander soigneusement en tout temps, par tes priéres. Que je voie donc si tu sais dire l'Oraison Dominicale.

Réponse.

Notre Père, qui es aux Cieux; Ton nom soit sanctifié; Ton règne vienne; Ta volonté soit faite en la terre, comme au ciel; Donne-nous aujourd'hui notre pain quotidien; Et nous pardonne nos offenses, comme nous pardonnons à ceux qui nous ont offensés; Et ne nous induis point en tentation, mais délivre-nous du mal. Amen.

Demande.

Que demandes-tu à Dieu dans cette prière?

Réponse.

Je prie le Seigneur mon Dieu, notre Père Céleste, qui est l'auteur de tout bien, de nous faire la grâce à moi, et à tous les hommes, de l'adorer, de le servir, et de lui obéir, selon que nous y sommes obligés. Je le prie aussi qu'il lui plaise de nous envoyer toutes les choses néces-

τε τας ψυχας, και τα σωματα ημων αναγκαια, και ελεησαι ημας, και αφιεναι ημιν τας αμαρτιας ημων· και σωζειν και σκεπαζειν ημας εν πασι της τε ψυχης και του σωματος κινδυνοις, και φυλαξαι ημας απο πασης αμαρτιας και πονηριας, και απο του πνευματικου εχθρου ημων, και θανατου αιωνιου. Πεπσιθα δε και αυτον τουτο επιτελεσειν εξ ελεους και αγαθοτητος αυτου δια του Κυριου ημων Ιησου Χριστου. Διοπερ λεγω αμην, τουτ' εστιν, Ουτω γενοιτο.

and bodies; and that he will be merciful unto us, and forgive us our sins; and that it will please him to save and defend us in all dangers, ghostly and bodily; and that he will keep us from all sin and wickedness, and from our ghostly enemy, and from everlasting death. And this I trust he will do of his mercy and goodness, through our Lord Jesus Christ. And therefore I say, Amen. So be it.

Ερωτησις.

Ποσα Μυστηρια ο Χριστος εν τη αυτου Εκκλησια διεταξε;

Question.

How many Sacraments hath Christ ordained in his Church?

Αποκρισις.

Δυω μονον, ως καθολου προς την σωτηριαν αναγκαια, Βαπτισμα δηπου, και Δειπνον το Κυριακον.

Answer.

Two only as generally necessary to salvation, that is to say, Baptism, and the Supper of the Lord.

Ερωτησις.

Τι σοι βουλεται το ρημα τουτο, Μυστηριον;

Question.

What meanest thou by this word *Sacrament?*

Answer.

bis propitius, et peccata nostra nobis dimittat; ut nos etiam versantes in quolibet periculo, tam animæ quam corpori imminente, custodire ac tueri dignetur: et nos servare ab omni peccato, ac malitia, ab hoste animarum et ab æterna morte. Et hoc confido ipsum pro clementiâ ac benignitate suâ præstiturum, per Dominum nostrum Jesum Christum. Ideóque dico, Amen. Sic fiat.

saires à nos corps et à nos âmes: qu'il nous fasse miséricorde, et qu'il nous pardonne nos péchés; et qu'il lui plaise de nous garantir, et de nous défendre dans tous les dangers, qui pourroient menacer nos corps et nos âmes: qu'ils nous préserve de tout péché et de tout iniquité, et de nos ennemis spirituels, et de la mort éternelle: ce que j'espere qu'il fera par sa miséricorde et sa bonté, pour l'amour de Jésus-Christ notre Seigneur: c'est pourquoi je conclus par le mot, Amen, C'est-à-dire, Ainsi soit-il.

Quæstio.

Quot Sacramenta instituit Christus in Ecclesia sua?

Demande.

Combien Jésus-Christ, at-il institué de Sacremens dans son Eglise?

Responsio.

Duo tantum, quæ quidem in genere necessaria sint ad salutem consequendam, nempe Baptismum, et Cœnam Domini.

Réponse.

Deux seulement, qui sont généralement nécessaires pour être sauvé, savoir le Baptême, et la Sainte Cène.

Quæstio.

Quid intelligis per vocem istam, *Sacramentum?*

Demande.

Qu'entends-tu par ce mot de *Sacrement?*

Réponse.

Αποκρισις.

Εννοω το εκτος και ορατον της εσω και πνευματικης χαριτος ημιν δοθεισης σημειον, το υπ' αυτου του Χριστου διαταχθεν, ως οργανον δι' ου επιτυγχανομεν αυτης, και ενεχυρον ημιν αυτην βεβαιωσαι.

Answer.

I mean an outward and visible sign of an inward and spiritual grace, given unto us, ordained by Christ himself, as a means whereby we receive the same, and a pledge to assure us thereof.

Ερωτησις.

Ποσα μερη εστιν εν τῳ Μυστηριῳ;

Question.

How many parts are there in a Sacrament?

Αποκρισις.

Δυω· το εξω και ορατον συμβολον, και η εσω και πνευματικη χαρις.

Answer.

Two: the outward visible sign, and the inward spiritual grace.

Ερωτησις.

Τι εστι το εξω και ορατον συμβολον, η ειδος εν τῳ βαπτισμῳ;

Question.

What is the outward visible sign or form in Baptism?

Αποκρισις.

Υδωρ· εν ῳ βαπτιζεται τις εις το Ονομα του Πατρος, και του Υιου, και του Αγιου Πνευματος.

Answer.

Water: wherein the person is baptized, *In the Name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost.*

Ερωτησις.

Τις η εσω και πνευματικη χαρις;

Question.

What is the inward and spiritual grace?

Answer.

Responsio.

Externum et visibile signum intelligo internæ ac spiritualis gratiæ, quod nobis datur, ab ipso Christo institutum, tanquam medium quo eam recipimus, et arrabonem ad nos de eâ certos faciendos.

Quæstio.

Quot sunt partes in Sacramento?

Responsio.

Duæ; externum visibile signum, et interna spiritualis gratia.

Quæstio.

Quodnam est externum visibile signum, aut forma in Baptismo?

Responsio.

Aqua, qua quis baptizatur, *In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.*

Quæstio.

Quænam est spiritualis et interna gratia?

Réponse.

J'entends un signe extérieur et visible d'une grâce intérieure et spirituelle, qui nous est donnée; signe, que Jésus-Christ lui-même a institué, comme un moyen par lequel nous recevons cette grâce, et comme un arrhe et un gage, pour nous en assurer.

Demande.

Combien de parties y a-t-il dans un Sacrement?

Réponse.

Deux; le signe extérieur et visible, et la grâce intérieure et spirituelle.

Demande.

Quel est le signe extérieur et visible, ou la forme du Baptême?

Réponse.

C'est l'eau, en laquelle la personne est baptisée, *Au Nom du Père, et du Fils, et du Saint Esprit.*

Demande.

Quelle est la grâce intérieure et spirituelle?

Réponse.

Αποκρισις.

Ὁ θανατος εις αμαρτιαν, και αναγεννησις εις δικαιοσυνην· φυσει γαρ εν αμαρτια γεννηθεντες, και της οργης τεκνα οντες, εντευθεν τεκνα της χαριτος γινομεθα.

Answer.

A death unto sin, and a new birth unto righteousness: for being by nature born in sin, and the children of wrath, we are thereby made the children of grace.

Ερωτησις.

Τι ζητειται εν τοις βαπτισθησομενοις;

Question.

What is required of persons to be baptized?

Αποκρισις.

Μετανοια, δι ης την αμαρτιαν απολιμπανουσι, και πιστις, δι ης ταις του Θεου επαγγελιαις ταις εν τουτῳ τῳ Μυστηριῳ πεποιημεναις, στερρως πεποιθασιν.

Answer.

Repentance, whereby they forsake sin; and faith, whereby they stedfastly believe the promises of God, made to them in that Sacrament.

Ερωτησις.

Δια τι δυν τα βρεφη βαπτιζονται, ατε δια την νηπιοτητα, και το απαλον της ηλικιας ταυτα ποιειν μη δυναμενα;

Question.

Why then are infants baptized, when by reason of their tender age they cannot perform them?

Αποκρισις.

Οτι αμφοτερα υπισχνουνται δια των εγγυητων αυτων· ην δηπου υποσχεσιν εις ηλικιαν ηκοντα αυτα επιτελειν οφειλουσι.

Answer.

Because they promise them both by their sureties: which promise, when they come to age, themselves are bound to perform.

Question.

Responsio.

Mori peccato, et denuo nasci justitiæ; cum enim simus naturaliter in peccato nati, et iræ filii, hâc ratione facti sumus filii Dei.

Quæstio.

Quid ab iis requiritur qui baptizandi sunt?

Responsio.

Resipiscentia, quâ deserant peccatum; et fides, quâ firmiter credant promissionibus Dei sibi factis in eo Sacramento.

Quæstio.

Quî fit itaque ut infantes baptizentur, quum ob immaturam ætatem ista præstare non valeant?

Responsio.

Quia utrumque promittunt per sponsores suos; quod promissum tenentur ipsi præstare, postquam adoleverint.

Réponse.

C'est de mourir au péché, et de renaître à la justice; car étant naturellement nés dans le péché et enfans de colère, nous sommes par ce moyen faits enfans de la grâce.

Demande.

Qu'est ce qui est requis de ceux qui doivent être baptisés?

Réponse.

La repentance, par laquelle ils renoncent au péché; et la foi, par laquelle ils croient fermement les promesses de Dieu, qui leur sont faites dans ce Sacrement.

Demande.

Pourquoi est-ce donc que l'on baptise les petits enfans, puisqu'ils ne peuvent accomplir ces choses, à cause de leur âge tendre?

Réponse.

Parce qu'ils promettent, par leurs répondans, de les accomplir l'une et l'autre: promesse qu'ils sont tenus d'accomplir eux-mêmes lorsqu'ils sont en âge de connoissance.

Ερωτησις.

Δια τι Μυστηριον του Κυριακου Δειπνου διετεταχτο;

Αποκρισις.

Προς αδιαλειπτον αναμνησιν της Θυσιας του Θαναπου του Κριστου, και των ευεργεσιων ων δι' αυτης μεταλαμβανομεν.

Ερωτησις.

Τι αρα εστι το εξω μερος, η το συμβολον του Κυριακου Δειπνου;

Αποκρισις.

Αρτος και οινος, ους ληφθηναι προσεταξεν ο Κυριος.

Ερωτησις.

Τι το εσω, η το σημαινομενον;

Αποκρισις.

Το σωμα και το αιμα του Χριστου απερ αληθως και οντως υπο των πιστων εν τω Κυριακω Δειπνω λαμβανονται και μετεχονται.

Ερωτησις.

Ποια απτα εστι τα ευεργετηματα ων εντευθεν μετοχοι οντες τυγχανομεν;

Question.

Why was the Sacrament of the Lord's Supper ordained?

Answer.

For the continual remembrance of the sacrifice of the death of Christ, and of the benefits which we receive thereby.

Question.

What is the outward part or sign of the Lord's Supper?

Answer.

Bread and wine, which the Lord hath commanded to be received.

Question.

What is the inward part or thing signified?

Answer.

The Body and Blood of Christ, which are verily and indeed taken, and received by the faithful in the Lord's Supper.

Question.

What are the benefits whereof we are partakers thereby?

Answer.

Quæstio.

Quamobrem Sacramentum Cœnæ Domini institutum est?

Responsio.

Ad perpetuam memoriam sacrificii mortis Christi, et beneficiorum quæ inde percipimus.

Quæstio.

Quænam est pars externa, seu signum Cœnæ Domini?

Responsio.

Panis et vinum, quæ Dominus jussit accipi.

Quæstio.

Quænam est pars interna, seu res significata?

Responsio.

Corpus et sanguis Christi, quæ verè et reipsa sumuntur, et percipiuntur à fidelibus in Cœna Domini.

Quæstio.

Quænam sunt beneficia quæ inde percipimus?

Demande.

Pour quelle fin est-ce que le Sacrement de la Sainte Cène a été institué?

Réponse.

Pour être une commémoration perpétuelle du Sacrifice de la mort de Jesus-Christ, et des avantages, que nous en recevons.

Demande.

Quelle est la partie extérieure, ou le signe de la Sainte Cène?

Réponse.

Le pain et le vin, que le Seigneur nous a commandé de recevoir.

Demande.

Quelle est la partie intérieure, ou la chose signifiée?

Réponse.

Le corps et le sang du Jesus-Christ, qui sont vraiment et effectivement pris et reçus par les Fideles dans la Sainte Cène?

Demande.

Quels sont les avantages, qui nous en reviennent?

 Réponse.

Αποκρισις.

Ἐπιῤῥωσις και εστιασις των ημετερων ψυχων δια σωματος και αιματος του Χριστου, καθαπερ τα σωματα ημων δια του αρτου και οινου επιῤῥωνυνται τε και ανατρεφονται.

Ερωτησις.

Τι ζητειται εν τοις επι το Κυριακον Δειπνον ερχομενοις;

Αποκρισις.

Το δοκιμαζειν εαυτους, ει αρα γε αληθως μετανοωσιν επι ταις προγεγενημεναις αμαρτιαις αυτων, βεβαιως προηρημενοι τον καινον βιον διαγειν· και γε εχωσι πιστιν ζωσαν εις το ελεος του Θεου δια του Χριστου, μετα της ευχαριστου αναμνησεως του θανατου αυτου· και προς απαντας ανθρωπους την αγαπην ενδεικνυωσι.

Answer.

The ſtrengthening and refreshing of our ſouls by the Body and Blood of Chriſt, as our bodies are by the Bread and Wine.

Queſtion.

What is required of them who come to the Lord's Supper?

Answer.

To examine themſelves, whether they repent them truly of their former ſins, ſtedfaſtly purpoſing to lead a new life; have a lively faith in God's mercy through Chriſt, with a thankful remembrance of his death; and be in charity with all men.

9 DE61

FINIS.

Responsio.

Animarum nostrarum corroboratio et recreatio per corpus et sanguinem Christi; quemadmodum pane et vino corpora nostra corroborantur ac recreantur.

Quæstio.

Quid ab iis requiritur qui accedunt ad Cœnam Domini?

Responsio.

Ut probent seipsos num verè præcedentium peccatorum eos pœniteat, firmum propositum habentes novam vitam instituendi; num fidem vivam habeant in misericordiam Dei per Christum, gratâ memoriâ mortem illius recolentes; num tandem eâ quâ par est charitate omnes homines amplectantur.

Réponse.

Nos âmes font rafraîches et fortifiés par le corps et par le sang de Jésus-Christ, comme nos corps sont nourris et fortifiés par le pain et le vin.

Demande.

Qu'est-ce qui est requis de ceux qui viennent à la Sainte Cène du Seigneur?

Réponse.

Qu'ils s'examinent eux-mêmes, s'ils ont une vraie repentance de leurs péchés passés, et une ferme résolution de marcher en nouveauté de vie: s'ils ont une foi vive en la misèricorde de Dieu par Jésus-Christ: s'ils font commémoration de sa mort avec actions de grâces; et s'ils ont pour tous les hommes la charité qu'ils leur doivent.

FINIS.

T. Bensley, Printer, Bolt-court, Fleet-street, London.

9 DE61

BOOKS *lately published by* W. H. LUNN.

CANTABRIGIENSIS GRADUATI, sive Catalogus, ab Anno 1659 ad Annum 1800. 4to. 8s.

Part the First of an ETYMOLOGICON MAGNUM, or, Universal Etymological Dictionary, on a new Plan; with Illustrations drawn from various Languages. By the Rev. WALTER WHITER, late Fellow of Clare Hall, Cambridge. 4to. 1l. 1s.

The PRINCIPLES of MATHEMATICS and NATURAL PHILOSOPHY, designed for the Use of Students in the University. By the Rev. S. VINCE, A.M. F.R.S. Plumian Professor of Astronomy and Experimental Philosophy, and J. WOOD, B.D. Fellow of St. John's College, Cambridge. Six Parts, complete, viz. The Elements of Algebra, by WOOD; Principles of Fluxions, by VINCE; Principles of Mechanics, by WOOD; Principles of Hydrostatics, by VINCE; Elements of Optics, by WOOD; and Principles of Astronomy, by VINCE. 8vo. 1l. 5s.

A New Edition of Professor VINCE's ELEMENTS of the CONIC SECTIONS, with considerable Additions and Improvements, will soon be published.

In the Press, A SHORT TREATISE on PLANE and SPHERICAL TRIGONOMETRY, with an Introduction, containing an Explanation of the Principles and Use of Logarithms. By Professor VINCE.

The following Works by the same Author are already published:

A COMPLETE SYSTEM of ASTRONOMY. 2 vols. 4to. with Plates, 2l. 8s.

N. B. The Second Volume, which completes the Work, may be had by the Purchasers (only) of the former.

A TREATISE on PRACTICAL ASTRONOMY; containing a Description of the Construction and Use of all Astronomical Instruments. 1 vol. 4to. 15s.

The CREDIBILITY of CHRISTIANITY VINDICATED, in Answer to Mr. Hume's Objections. 8vo. 1s.

An INTRODUCTION to ARITHMETIC and ALGEBRA. By THOMAS MANNING, A.M. Fellow of Caius College, Cambridge. 2 vols. 8vo. 10s.

LECTURES in DIVINITY, delivered in the University of Cambridge, by JOHN HEY, D.D. as Norrissian Professor. 4 vols. 8vo. 1l.

POTTER'S

BOOKS lately published by W. H. LUNN.

POTTER'S ARCHÆOLOGIA GRÆCA; or, The Antiquities of Greece. 2 vols. 8vo. *with an entire new Set of Plates*, 14s.

HORATII OPERA, cum Scholiis Veteribus, castigavit et Notis illustravit Gulielmus Baxterus. Varias Lectiones et Observationes addidit, Jo. MATTHIAS GESNERUS; quibus et suas adspersit Jo. CAROLUS ZEUNIUS. *Royal 8vo. elegantly printed by Mundell, at the Glasgow Press*, 12s.

EXEMPLAR ALIUD. *Large paper*, 1l. 4s.

PROLUSIONES JUVENILES PRÆMIIS ACADEMICIS DIGNATÆ. Auctore JOANNE TWEDDELL, A. B. Trin. Coll. Soc. 8vo. 5s.

A FRENCH GRAMMAR; to which is prefixed an Analysis relating to that Subject. By R. LABUTTE, late Teacher of the French Language in the University of Cambridge. Second Edition, 4s.

N. B. The above Grammar is composed according to the Method in French, called Raisonnée, and was used with great Approbation by the late Author in the University of Cambridge, in which Seminary he was a Teacher Forty-five Years.

The various Classical Productions, edited by the late Rev. HENRY HOMER, B. D. Fellow of Emanuel College, Cambridge, are sold by W. H. LUNN.

An ANALYSIS of the GREEK METRES, for the Use of Students at the Universities. By J. B. SEALE, D. D. Fellow of Christ College, Cambridge. 8vo. 1s. 6d.

A NEW VERSION of the GOSPEL according to St. MATTHEW. By Messrs. DE BEAUSOBRE and LENFANT. 8vo. 6s.

An ILLUSTRATION of the METHOD of EXPLAINING the NEW TESTAMENT by the early Opinions of Jews and Christians concerning Christ. By W. WILSON, B. D. Fellow of St. John's College, Cambridge. 8vo. 7s.

Dr. BENTLEY'S DISSERTATION upon the EPISTLES of PHALARIS, with an Answer to Boyle's Objections; to which are added, Bentley's Dissertation on the Epistles of Themistocles, Socrates, Euripides, and others, and the Fables of Æsop, as originally printed. With occasional Remarks on the whole. 8vo. 1777. 7s.

9 DE61

N. B. LUNN having purchased the remaining few Copies of the above very able Specimen of Criticism, it may be had of him either in Sheets, or in any Sort of Binding.

ERRATA.

Page	Line	
1	19,	*αὐλω* and *ζων* are too close.
3	4,	English, *read* of *for* o. Latin, *read* Patre.
—	7,	Latin —— est.
—	12,	—— —— gratiam.
—	17,	Greek —— *εδοθη.*
4	24,	—— —— o inter *εστιν* et *οπισω*, articulum præpositivum.
12	5,	—— —— *μισογυνε.*
17	29,	—— —— *ημων.*
22	6,	—— —— *επιεχωνιλαι.*